

Sima Samar. EXMINISTRA DE LA DONA DE L'AFGANISTAN

«He intentat que el meu càrrec no fos simbòlic i he lluitat pels drets de les dones»

Ha estat ministra de la Dona a l'Afganistan durant sis mesos, del gener al juny. Ara deixa el càrrec després que els fonamentalistes l'han amenaçada per unes suposades declaracions que va fer en una publicació canadenc. Diu que van manipular les seves paraules.

MÓNICA BERNABÉ
Barcelona

● Té por de concedir entrevistes, ara, als mitjans de comunicació?

—«No i, de fet, en els últims mesos n'he concedit moltes. Estic segura del que dic, però sé que poden manipular les meves paraules.»

—Què va declarar al diari canadenc, i què van publicar, ells?

—«Em van fer l'entrevista al desembre, quan tot just havien caigut els talibans. Jo vaig declarar que els talibans no representaven la cultura afganesa. En canvi, el diari va reproduir que jo no creia en la llei islàmica. Va ser una entrevista planificada per manipular les meves paraules. Els fonamentalistes van fer còpies del diari i al juny van repartir l'entrevista entre els assistents a la Loia Jirga [la gran assemblea de notables que es va celebrar a Kabul per escollir un govern transitori].»

—Quines conseqüències va tenir, això, per vostè?

—«Em van atacar verbalment a la Loia Jirga, em van amenaçar per carta i es va estendre el rumor que em matarien.»

—La seva vida corre perill?

—«Fa 23 anys que la meua vida corre perill, perquè primer vaig lluitar contra Rússia i, després, contra la discriminació de les dones. La meua vida sempre ha estat en perill, no és res de nou.»

—Què ha fet com a ministra de la Dona durant sis mesos?

—«El Ministeri de la Dona era un ministeri nou al nostre país, i durant els dos primers mesos no vaig tenir ni despatx ni dotació pressupostària. Després vaig aconseguir una oficina i vaig començar a lluitar pels drets de les dones. Per exemple, vaig lluitar perquè recuperessin les feines i tinguessin una posició millor. He lluitat per l'admissió de les dones a la universitat i per l'educació de

Una vida sense pauses

● Té 46 anys i n'ha viscut 18 a l'exili. Va marxar de l'Afganistan el 1984 després d'haver conviscut durant dos anys amb els anomenats «lluitadors per la llibertat», que combatien contra els invasors soviètics. Es va instal·lar a Quetta, al Pakistan, on va constituir l'ONG Shuhada, d'ajuda als refugiats i les dones afganeses. El

president interí de l'Afganistan, Hamid Karzai, es va fixar en ella i al desembre la va nomenar ministra de la Dona. Ara deixa el càrrec per presidir la primera Comissió de Drets Humans de l'Afganistan, i ha estat guardonada amb el premi Llibertat de l'associació catalana Dones per la Llibertat i Democràcia. / LL SERRAT.

les nenes en diferents nivells. Hem creat forns de pa i tallers de brodats perquè les dones tinguin una font d'ingressos. He pressionat el ministre d'Educació Superior perquè admetés més dones a la facultat de Medicina, perquè fins ara n'hi havia molt pocs. També vaig pressionar perquè les dones poguessin participar en la Loia Jirga, i n'hi van prendre part dues-centes.»

—És a dir, la seva feina ha estat empaitar els altres.

—«Sí, en certa manera he perseguit la resta de

membres del govern perquè tinguessin present els drets de les dones.»

—Quina opinió en té, de la resta de membres del govern afganès?

—«Prefereixo no contestar aquesta pregunta.»

—L'Associació de Dones Revolucionàries de l'Afganistan (RAWA) denuncia que la situació no ha canviat gaire respecte a l'època dels talibans.

—«És la seva opinió. No hi ha dubte, però, que encara tenim gent a l'Afganistan que és ben boja. Són 23 anys de guerra i de vio-

lència, un seguit de projectes, per als quals vaig obtenir fons d'Alemanya i del Banc de Desenvolupament Asiàtic. Una ONG francesa també em va donar diners per reparar un antic parc que hi havia a Kabul dedicat a les dones. Ara el Ministeri de la Dona té fotocopiadores, ordinadors, està fent un curs d'in-

burca sigui un tema que ens hagi de preocupar. El problema més important és que no tenen menjar. Quan hi hagi prou seguret al país, les dones es trauran el burca, si volen, i si no volen, a mi ja m'està bé que el portin; com si volen posar-se dos burques a sobre.»

—Quina feina farà, a

“

FALTA DE RECURSOS

«Durant dos mesos el Ministeri de la Dona no va tenir despatx ni dotació pressupostària. Ara la presidiré tampoc no té oficina ni diners»

EL BURCA

«No crec que ara el burca sigui un tema que ens hagi de preocupar»

”

formàtica per als seus treballadors i té autobusos per al personal femení. Ningú no diria que és el mateix ministeri de quatre mesos enrere. Ara el repte és obrir delegacions a les províncies de l'Afganistan.»

—Quins són, ara, els principals problemes de les dones a l'Afganistan?

—«La pobresa, la falta de treball i la falta de formació. Tampoc no tenen accés a la sanitat. Malgrat que no existeixen les restriccions dels talibans, encara no hi ha una situació normalitzada. La majoria de les dones continuen tenint els mateixos problemes que sis mesos enrere.»

—Continua la repressió?

—«Sí, i tant. La societat continua sent molt tancada, i l'Afganistan és un país totalment destruït.»

—I pel que fa al burca?

—«No crec que ara el

partir d'ara?

—«He estat nomenada presidenta de la Comissió de Drets Humans, que és la primera vegada que existeix a l'Afganistan i és un dels acords que es van prendre a Bonn el desembre passat. La comissió, com el Ministeri de la Dona al començament, tampoc no té despatx, ni mobiliari, ni pressupost. És a dir, ja veurem què puc fer. Vull centrar els esforços a promoure els drets humans a través de l'educació. Per exemple, vull que hi hagi una signatura que sigui el respecte dels drets humans. També volem crear cinemes itinerants que voltin pel país i instrueixin les dones sobre els seus drets. Volem fer tallers, conferències, etcètera. És una feina primordial, perquè fins que no es respectin els drets humans no hi haurà pau i estabilitat a l'Afganistan.»